

התעית ביניים

29 בנובמבר - 1 בדצמבר 1971

שר המישטרה וכוע -

אבל...

כבר סיפרתי במדור זה על המלחמה הממושכת שניהלנו כדי להכריח את שר המישטרה לתת לנו להיכנס לבית-הסוהר באשקלון, בעיקבות המרידה שם. תחילה אמר השר שאינו נותן לעיתונאים להיכנס, אבל יתן זכות-כניסה לחברי רי ועדת-הפנים של הכנסת. בתור חבר הוועדה, דרשתי מייד שיעניקו לי רשות זו. השר סירב, באמתלה שכל הוועדה צריכה לדרוש זאת.

לאחר מכן פנה אמנון זכרוני, בתור פרקליט, במיכתב רשמי לשר, והפנה את תשומת-לבו ל"חוק חסינות חברי הכנסת", הקובע בפירוש שחברי-הכנסת זכאי להיכנס לכל מקום במדינה, אלא אם כן נמנע הדבר מטעמי-ביטחון. תבעו נו תשובה רשמית, והיה ברור גם לשר שזוהי הקדמה לבקשת צו-על-תנאי מבית-המשפט הגבוה לצדק.

נראה שיועציו המישפטיים של השר גילו שאנחנו צודקים. השר החליט להתחכם כדי להישאר במיסגרת החוק. וכך, לפתע, קיבלתי בשבוע הודעה סתמית מאת ועדת-הפנים של הכנסת, המזמינה את כל חברי הוועדה, וביניהם אני, לבקר בכלא אשקלון ביום החמישי.

זהו ניצחון - אבל רק חלקי. אני תבעתי להיכנס לבדי, ללא הודעה מוקדמת, ולשוחח לבדי עם האסירים. תחת זאת נתן ביקור קולקטיבי של הוועדה, במועד שנקבע מראש, כך שלהנהלת בית-הקונר ישנה אפשרות המלאה להכין את הכל מראש, לשפץ, לנקות, ולהרחיק אסירים העלולים לומר דברים בלי תירוצים.

ביקור כזה אין ערך רב. אבל לפחות הוכחנו שאפשר להפעיל את החוק גם בשטח זה.

עינויים בחשכת

עולם-הקולנוע

נועטים הדיונים המשעשעים בכנסת. השבוע זכינו לדיון משעשע ביותר, כשחברי-הכנסת העטירו זה על זה קריאות-ביניים היתוליות. כי הנושא היה עידוד הסרט הישראלי, והדבר שימש אמתלה לעסקנים הדתיים להעלות את הנושאים התיקונים עליהם: ה"פורנוגרפיה", העירום, ושאר דברים נוראים.

נתח בהתקפה ח"כ יעקב שלמה גרוס, שהעיד על עצמו בגאווה שאינו הולך לעולם הקולנוע, ואחר-כך ניתח סרטים ומתח ביקורת אמנותית על יצירות כמו "הצ'יחצ'י", "7 פעמים ביום", ועוד.

כשנא תורי, פתחתי בתגובה על דבריו של גרוס ושאר הדתיים: **אורי אבנרי**: בניגוד לחברי-הכנסת גרוס, שאינו הולך לעולם הקולנוע, אני דווקא מרבה ללכת לקולנוע, ולכן אני יודע. פחות או יותר, על מה אני מדבר. יש סרטים טובים ויש סרטים גרועים, ואין לזה כל קשר לעירום, או למה שחברי-הכנסת גרוס מכנה: "פורנוגרפיה".

יש סרטים מצויינים, של טובי הבמאים בעולם. כמו פליני וגודאר שהם סרטים פורנוגרפיים מובהקים לפי תפיסתו של חבר-הכנסת גרוס, והם מהסרטים הטובים שבעולם. ויש סרטים שבהם השחקנים לבושים כראוי, מכף רגל ועד ראש, והם סרטים גרועים מאוד.

אולם לא רציתי להסתפק בוויכוח אמנותי. היתה זאת הזדמנות טובה כדי לעורר פעם בכנסת את חוויותיו של אזרח נורמלי, היוצא פעם בשבוע מכילו באולם-הקולנוע.

הצעת-החוק מחייבת בעלי-קולנוע להציג סרט יש-ראלי קצר בכל הצגה. הבעתי את החשש שיוצגו בעיקר סרטי-תעמולה ממשלתיים, המחולקים בחינם: **אורי אבנרי**: אמרתי בתחילת דבריו שאני מרבה לבקר בקולנוע. אני צריך לתקן את עצמי: הרביתי לבקר בקולנוע.

התשוקה הקולנועית שלי הולכת ופוחתת. מפני שהר הליכה לקולנוע הופכת לאטר-לאט לסבל, ואולי אף ל-עינוי. כל אדם בארץ ההולך לקולנוע מתנסה בסבל זה. אדם הולך לקולנוע כדי לראות סרט. והנה, לפני הקרנת הסרט, מקרינים מבול של סרטי-פירסומת. פעם היה זה סרט אחד, אחר-כך שניים-שלושה, ואילו היום, כאשר אדם רוצה לראות סרט טוב, הרי בצמוד לסרט הטוב עליו לראות חמישה, שישה ושבעה סרטי-פירסומת. פעם גרמו היומנים גדושי-הפירסומת עינויים לקהל, אבל זה היה כאין וכאפס לעומת העינויים העוברים על הקהל היום.

אדם רואה סרט פירסומת, שאותו כבר ראה חמש או עשר פעמים. הסרטים הללו רודפים אחרי הצופה מקול-נוע לקולנוע. ואם, נוסף לכך, יקרינו סרטי-פירסומת ממשלתי, תעבור כושר-התרעלה על גדותיה.

סכנה לאומית:

הבריונות

מובן שבמשך כל השבוע רציתי להעלות בכנסת את פרשת הצתת המערכת, כדי לתבוע מן השלטונות לפתוח במלחמה של ממש נגד הבריונות.

כבר למחרת השריפה הגשנו הצעה דחופה לסדר-היום: "השריפה במערכת, העולם הזה" והסכנה לחור-פש העיתונות. אך נשיאות הכנסת החליטה שהעניין אינו דחוף. (לעומת זאת החליטה ש"המצב הכלכלי בחצור" הוא דחוף מאוד-מאוד, ומחייב דיון מיידי. כי הצעה זו הוצעה עליי גח"ל.)

אולם בהמשך נאומי על עידוד הסרט הישראלי, נגעתי בעקיפין בפרשת ההצתה, תוך דיבור על התפשטות הבריונות בארץ: **אורי אבנרי**: ...על העינוי של סרטי-הפירסומת, נוסף עינוי חמור עוד יותר.

עינוי זה הוא חלק מתופעה כללית בארץ: תופעת הבריונות, ההולכת ומתפשטת בכל ענף ובכל שטח מחיינו.

זהו כימעט מחזה יום-יומי: קבוצת בריונים משת-

"7 פעמים ביום"

לטת על אולם הקולנוע. מפריעה, משמיעה צווחות וקריאות. מפעילה טרור על אלף אנשים היושבים באולם.

נסים אליעד:

הפורנוגרפיה לא עוזרת לי זה, חברי-הכנסת אבנרי? **אורי אבנרי**: הייתי אומר שנוכח בדיוק ההיפך. הבריונים האלה מתפרעים לא פעם מפני שבגלל תעמולת-כזב במודעות הקולנוע באו לי סרט שלא התכוונו אליו. לא פעם קורה שסרט טוב, סרט באמת טוב, מתואר במודעות כסרט של אלימות ופורנוגרפיה, כדי למשוך קהל. קהל מתופקק בא לראות את האלימות והפורנוגרפיה כחושב. הוא מתאכזב כשהוא רואה סרט אמנותי, ואז הוא מתפרע.

ההתפרעות היא תופעה יומיומית, והיא הפכה לחלק של הווי חיינו. והפעם אני מדבר גם מתוך נסיון אישי. **אם לא נעצור את הבריונות בארץ, בכל מקום שם היא קיימת, החל מאולם הקולנוע וכלה בחוצות ירושלים בשבת - בכל השטח חים ובכל המקומות - תשתלט הבריונות על חיינו, ותשנה את דמות המדינה מעיקרה.**

אין חווייה יותר מדכאה מאשר הישיבה באולם קול-נוע שיש בו אלף אנשים טובים, ששילמו כסף טוב כדי לראות סרט טוב, והנה די בחמישה-שישה פתחים. מהלאת המין האנושי, כדי להשתלט ולהשליט טרור על קהל של אלף איש במשך שעתיים.

אין התערבות של המישטרה, אין התערבות של סדר-רבים. הקהל כולו מופקר, לשבט ולחסד, לקבוצה קטנה של בריונים.

הבריונות הזאת אופיינית לא רק למצב בקולנוע. אלא גם בשטחי-חיים רבים, וחובה היא לעורר לכך את תשור-מת לב הכנסת, השלטונות, ובעיקר המישטרה.

קוסי-חנייה

או מס-חנייה?

מזה שש שבועים או מטיפים בכנסת נגד קנסות-החנייה, שהפכו זה מכבר למס. השבוע הביע שר המישפטים הצעת-החוק, שבאה להחמיר את המצב. לדבריו, הצטברו בשנה האחרונה 22 אלף (!) פקודות-מאסר על אי-תשלום קנסות, שאין כל אפשרות להפעילן. לכן הציע השר שיטה חדשה: להוסיף אוטומטית 10% לכל קנס שלא שולם במועדו. הוא גם רמו על כך שהוא תומך ברעיון ש-10% אלה יהיו ריבית שנתית. התנגדתי להצעה זו בחריפות:

אורי אבנרי: ...מניין באות אותן 22,000 פקודות-מאסר על אי-תשלום קנסות, המוזהרות בדבריה-הקדמה?

לא אעשה את שהרוב המכריע של פקודות-מאסר אלה מקורן בקנסות על דו"חות חנייה.

אם יש עומס עצום כזה של קנסות שהציבור איננו משלם אותם, אז אחת מן השתיים: או שיש יותר מדי קנסות, או שהציבור מתמרד נגד המציאות הקיימת ב"שטח החנייה. אני סבור ששני הדברים כאחד הם נכונים.

עצם העובדה שהממשלה באה היום לכנסת, מרימה ידיים ואומרת: בתי-המשפט, משרד ההוצאה-לפועל וה"מישטרה אינם מסוגלים לגבות את הקנסות המוטלים מדי חודש בתודושו - מעידה על עצמה.

הציבור איננו משרם את הקנסות, מפני שהציבור מאמין - ובצדק - שאין זה קנס על עברה, אלא זהו מס על החזקת מכונית, פשוטו כמשמעו.

שוטרים שאינם יכולים לתפוס גנבים, שאינם מצליחים לבלום את הבריונות המתפשטת בכל רחבי הארץ, שאינם יכולים למנוע התרחבות העולם התחתון והתבססות הפשע המאורגן, שוטרים אלה הופכים לגדוד של רושמי רפורטים, ועוסקים השכם והערב ברישום דו"חות חנייה. הם פושטים ברחובות הערים למען מטרה זו בלי כד, ובאותה עת עצמה אין איש במדינה הדואג ברצינות לפתרון בעיית החנייה.

כך הופך כל נהג מכונית בארץ לעבריין מועד וקבוע. דו"חות חנייה הופכים למיפרד שאין מנוס ממנו. כל נהג יודע שאין זה קנס, שזוהו מס, והוא איננו רוצה לשלם מס בדרך זו.

עכשיו הונהגה שיטה חדשה של ניצול מצוקת-החנייה, שיטה מחוכמת המחליפה את המחגים. החנייה החופשית נאסרה במרבית רחובות המגורים בערים הגדולות. אותה עירייה ואותה מישטרה, שנתנו היתרים ללא הגבלה למקומות ציבוריים, לאולמות החנויות ולבתי-קולנוע, בלי לדאוג למקומות חנייה - מכריחים את הציבור להחנות את המכוניות במקומות אסורים.

מה יעשה אדם, שקנה כרטיס להצגת קולנוע, מגיע למקום עשר דקות לפני תחילת ההצגה, ובמרחק של מאות מטרים ממנו אין הוא מוצא מקום חנייה? מתוך יאוש הוא מחנה את המכונית במקום אסור.

עכשיו באים ומוסיפים חטא נ. פשע.

כאשר יש רבבות של קנסות, שאין אפשרות לגבות אותם, יש לטפל בשרושי הבעיה. יש לחשוב מהו הר גורם לכך, ולחסל את הגורם. במקרה זה הגורם הוא המחסור במקומות חנייה. אולם תחת להטיל מס על בעלי-מכוניות, כדי להכשיר באמצעותו מקומות-חנייה והינויים שיפתור את הבעיה, הולכים סחור-סחור, מטי-לים קנסות. הורמים לפתע המדינה כמו כל מס אחר, ושאינם משמשים לפתרון הבעיה.

למעשה נוצר כאן מצב, שבו מעוניינת הממשלה עצמה שהציבור כולו יבצע עבירות, כי הקנסות על עבירות אלה הופכים לפרוט השני בתקציב המדינה. למעשה מעוניינת הממיטה שהבעיה לא תמצא את פתרונה.

המצב הנוכחי, ההוסך ציבור שלם לעבריינים מועדים, פסול מעיקרו.